

Bestuurlijk voorstel

Zaaknummer 3724565

Geen bindend advies voor aanvragen binnen 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026'

Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Besluit

Voorgesteld wordt te besluiten:

dat voor aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een windwokkel, passend binnen de vastgestelde 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026', geen bindend advies aan de gemeenteraad wordt voorgelegd als bedoeld in artikel 16.15 en 16.15a lid b onder 1 van de Omgevingswet.

Toelichting

Het college heeft de beleidsregels Windwokkels gemeente Texel 2026 op 17 februari 2026 vastgesteld. Op dit moment is de aanleg van windwokkels niet toegelaten in de regels van het Omgevingsplan en zijn daarom vergunningsplichtig. Formeel is voor het kunnen verlenen van de omgevingsvergunning voor een windwokkel bindend advies van de gemeenteraad noodzakelijk. Omdat met de nu voorliggende beleidsregels een duidelijk kader is vastgesteld om af te wijken van het omgevingsplan wordt de gemeenteraad gevraagd vast te stellen dat het niet nodig is om bindend advies te vragen bij een aanvraag binnen de beleidsregels. Het college kan aanvragen dan zelf afhandelen en de vergunningverlening wordt hiermee versneld.

Geen bindend advies voor aanvragen binnen 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026'

Samenvatting

Het college heeft de beleidsregels Windwokkels gemeente Texel 2026 op 17 februari 2026 vastgesteld. Met deze beleidsregels is het mogelijk om als inwoner of ondernemer op kleine schaal energie op te wekken uit de wind. Windenergie heeft vergeleken met zonne-energie een meer continu karakter. Tijdens de piekmomenten in energieverbruik, in de avonden en winter, is de opbrengst uit zonne-energie beperkt en kan de opwek van windenergie een goede aanvulling vormen. Windwokkels zijn turbines speciaal ontwikkeld voor kleinschalige opwek en voor de toepassing boven op gebouwen of bouwwerken. Ze kunnen energie leveren onder verschillende windomstandigheden, over het algemeen op een laag rendement.

Bij het opstellen van de beleidsregels is gezocht naar een balans tussen de huidige waarden van Texel, zoals de natuur en landschapswaarden, en het zo breed mogelijk toestaan van initiatieven voor kleinschalige opwek van windenergie.

De beleidsregels maken onderscheid tussen verschillende gebieden, te weten: bedrijventerreinen, buitengebied, gebouwde omgeving, welstandsgebied en strandpaviljoen. Het belangrijkste verschil tussen de gebieden is dat op de bedrijventerreinen en in het buitengebied windwokkels tot maximaal 3 meter hoogte worden toegestaan, voor de gebouwde omgeving en het welstandsgebied is gekozen voor een lagere maximum hoogte.

Op dit moment is de aanleg van windwokkels niet toegelaten in de regels van het Omgevingsplan en zijn daarom vergunningsplichtig. De beleidsregels geven een concreet toetsingskader voor omgevingsvergunning van de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). De beleidsregels zullen na 1 en 3 jaar worden geëvalueerd en waar nodig worden herzien. Op een later moment wordt het omgevingsplan aangepast, en kunnen de regels voor windwokkels hierin opgenomen worden.

Bindend advies

Formeel is voor het kunnen verlenen van de omgevingsvergunning voor een windwokkel bindend advies van de gemeenteraad noodzakelijk, omdat het raadsbesluit over het bindend adviesrecht geen uitzondering geeft voor windwokkels. Omdat met de nu voorliggende beleidsregels een duidelijk kader is vastgesteld om af te wijken van het omgevingsplan wordt de gemeenteraad gevraagd vast te stellen dat het niet nodig is om bindend advies te vragen als er een concrete aanvraag wordt ingediend die past binnen deze regels. Het college kan aanvragen dan zelf afhandelen en de vergunningverlening wordt hiermee versneld. Het college is wel gebonden aan het algemene bindend advies en daarmee dus ook aan de beleidsregels. Wanneer het college daarvan af zou willen wijken is het nodig om dat aan de raad voor te leggen.

Geen bindend advies voor aanvragen binnen 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026'

Argumenten tot voorstel

Argumenten voor de beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026 zijn al uiteengezet in het collegevoorstel van d.d. 17 februari 2026, daarom worden hier alleen de argumenten voor het raadsbesluit specifiek behandeld.

1. **Het inwonersberaad Texel heeft met 78% voor gestemd om windwokkels toe te laten op Texel.**
Het advies van het inwonersberaad Texel geeft aan dat het toelaten van windwokkels een gewenste ontwikkeling is op Texel.
2. **Duidelijke toetsingskaders**
Deze beleidsregels geven een concreet toetsingskader, zodat helder is in welke gevallen een vergunning kan worden verkregen. Deze beleidsregels zijn een toetsingskader voor omgevingsvergunningen voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).
3. **Vergunningsvrij niet mogelijk**
Het advies van het inwonersberaad vraagt om het afschaffen van vergunningen voor windwokkels, echter windwokkels zijn vooralsnog vergunningsplichtig. De beleidsregels zullen na 1 en 3 jaar worden geëvalueerd en waar nodig worden herzien. In 2032 wordt het nieuwe omgevingsplan vastgesteld. Bij de ontwikkeling van het omgevingsplan zal worden getoetst of de plaatsing van windwokkels binnen het omgevingsplan vergunningsvrij kan worden gesteld.

Alternatieven / andere scenario's

Met het niet vaststellen van het voorgesteld raadsbesluit behoudt de gemeenteraad zijn bindend advies recht voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die passen binnen de vastgestelde 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026'. Dat betekent dat elke vergunningaanvraag voor een windwokkel aan de raad wordt voorgelegd voor bindend advies.

Doelstelling van beleidsvisie, beleidsregels, project en degelijke

1. *Mogelijk maken van het plaatsen van windwokkels voor inwoners en ondernemers.*
Windwokkels zijn windturbines die speciaal zijn ontwikkeld voor kleinschalige energie opwek. De totale hoeveelheid energie opwek is beperkt; geschikt om de maandelijkse energierekening van een kleinschalig bedrijf of een woning iets te verlagen. Om de capaciteit van deze opwek goed te laten aansluiten bij de beoogde gebruikers worden de beleidsregels opgesteld voor zowel het buitengebied, bedrijventerreinen als ook de gebouwde omgeving.

2. *Behouden van de leefbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en hoge kwaliteit van het cultuur historische aanzicht*
Ruimtelijke kwaliteit en een goede woon- en fysieke leefomgeving zijn belangrijke onderwerpen op Texel. Windwokkels kunnen veel impact hebben op het omgeving en de mensen die er wonen. Als gemeente willen we de ontwikkeling van kleinschalige initiatieven mogelijk maken, de balans

tussen deze initiatieven enerzijds en de landschappelijke kwaliteiten van Texel en leefbaarheid anderzijds wordt bewaakt.

3. Bescherming van de natuur

Texel beschikt over een groot aantal gebieden met hoge natuurwaarden. Deze omgevingskwaliteiten moeten in stand worden gehouden. Kwetsbare locaties zoals Natura 2000 gebieden en gebieden die zijn aangewezen als Natuur Netwerk Nederland en Nationaal Park Duinen van Texel moeten bij plaatsing van windwakkels worden vermeden. Uitzondering hierbij is windwakkels bij bestaande bebouwing binnen deze gebieden mits de windwakkels geen aantoonbaar effect heeft op de natuurwaarden.

4. Heldere toetsingscriteria voor het aanvragen van een vergunning.

De beleidsregels voor windwakkels geven een concreet toetsingskader, zodat helder is in welke gevallen een vergunning kan worden verkregen. Deze beleidsregels zijn een toetsingskader voor omgevingsvergunningen voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

Evaluatie

De beleidsregels zullen na vaststelling na 1 én 3 jaar worden geëvalueerd. Als gemeente monitoren we de uitvoering van deze beleidsregels en er wordt geëvalueerd of een aanpassing moet plaatsvinden. Ook wordt bezien of voor wat betreft functies en gebieden uitbreiding kan plaatsvinden of juist moet worden ingeperkt. Daarnaast kunnen andere, nog onvoorziene, ontwikkelingen plaatsvinden die in de evaluatie worden meegenomen. In de evaluatie wordt ook gekeken naar het aantal vergunningsaanvragen en de belasting van het huidige personeel van zowel vergunningen en de stedenbouwkundige.

Planning

De beleidsregels zijn in werking met ingang van 27 februari 2026. Na 1 en 3 jaar worden de beleidsregels geëvalueerd.

Embargo

Niet van toepassing.

Financieel

Niet van toepassing.

Personeel en/of organisatie

Niet van toepassing.

Juridisch

Het plaatsen van windwakkels is op dit moment niet toegestaan in de regels van het geldende (tijdelijke) Omgevingsplan. Om toch windwakkels te kunnen plaatsen, is dan een zgn. BOPA nodig (Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit). Het college kan hiervoor beleidsregels vaststellen. Voor beleidsregels geldt op grond van artikel 4:84 Awb dat het bestuursorgaan handelt conform de zelf opgestelde beleidsregel, tenzij dat voor en of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregel te dienen doelen (inherente afwijkingsbevoegdheid).

Er kan geen bezwaar worden ingediend tegen beleidsregels. Omgevingsvergunningen die verleend worden met gebruikmaking van de beleidsregels, zijn wel vatbaar voor bezwaar en beroep.

Beleidsmatig

De beleidsregels zijn gepubliceerd en vormen het beoordelingskader voor aangevraagde omgevingsvergunningen voor windwokkels.

Inkoop- en aanbesteding

Niet van toepassing.

Majeure risico's

Mogelijke majeure risico's kunnen ontstaan bij de plaatsing van windwokkels in de woonomgeving in de vorm van overlast bij burens. Omgevingsvergunningen die verleend worden met gebruikmaking van de beleidsregels, zijn wel vatbaar voor bezwaar en beroep.

Beheer

Niet van toepassing.

Communicatie

De beleidsregels zijn bekendgemaakt via het Gemeenteblad.

Belanghebbenden

Niet van toepassing.

Structuurvisie / Omgevingsvisie

In de structuurvisie staat dat de energieonafhankelijkheid van Texel zal worden bevorderd. Hoewel windwokkels hieraan slechts een kleine bijdrage zullen leveren kan het huishoudens en bedrijven helpen hun eigen verbruik en opwek meer in balans te krijgen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- (Tijdelijk) omgevingsplan Texel en de daarop volgende reparatieplannen.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Eind november 2023 is met het vaststellen van de 'Beleidsregels Pilot Windwokkel' een traject gestart met als doel inzicht te krijgen in het gebruik en de opbrengsten van windwokkels op Texel. Helaas konden geen windwokkels binnen de toentertijd gestelde kaders uitgetest worden door uitlopende (technische) redenen en is de pilot zonder resultaat beëindigd.

In 2024 is het inwonersberaad Texel uitgevoerd rondom het thema 'Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie'. Tijdens het inwonersberaad zijn ook windwokkels meegenomen als mogelijke energiebron op het eiland. Het adviesrapport is begin 2025 opgeleverd en hierop volgend is ook een bestuurlijk advies m.b.t. tot de adviezen uit het rapport vastgesteld in de raadsvergadering van 7 mei 2025. Naar aanleiding van het raadsbesluit wordt met deze beleidsregels prioriteit gegeven aan het volgende:

"We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor 'vrijwel onzichtbare'

windturbines, windwokkels en micro windmolens met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.”

Met het amendement ‘focus geeft energie’; aangenomen in de raadsvergadering van 7 mei 2025 is er prioriteit gegeven voor de ontwikkeling van deze beleidsregels.

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3724565

Raadsbesluit Geen bindend advies voor aanvragen binnen 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026'

Doelenboom

Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Het tijdelijke omgevingsplan Texel;
- De uitkomsten van het inwonersberaad 'Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie' en het raadsbesluit van 7 mei 2025 dat naar aanleiding hiervan is genomen, specifiek beslispunt 2: *"Bij uitvoering van de adviezen o.a. prioriteit te geven aan: opstellen nadere (beleids)regels voor 'vrijwel onzichtbare' windturbines, windwokkels en micro windmolens met een (tip)hoogte van maximaal 3 meters, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen."*

Overwegende

- dat met het vaststellen van de beleidsregels voor windwokkels er concrete toetsingskaders zijn voor de plaatsing van windwokkels;
- het niet nodig wordt gevonden dat aanvragen voor omgevingsvergunningen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit die passen binnen de vastgestelde beleidsregels aan de raad worden voorgelegd;

Besluit

dat voor aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een windwokkel, passend binnen de vastgestelde 'Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026', geen bindend advies aan de gemeenteraad wordt voorgelegd als bedoeld in artikel 16.15 en 16.15a lid b onder 1 van de Omgevingswet.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 15-04-2026,

De griffier,

De voorzitter,

Bijlagen

1. Beleidsregels windwokkels gemeente Texel 2026